

Kárésiya

Ísu kwíyómpa'a irówana Póro moórá-kwaai aiyayaan-umai ava'moraé-iyai. avakaeté-iyai'yo. miráumai-ima maisuwéna maanámbá agaimái Kárésiya-marava-kwaasi Ísuna aampa'ó kwégun-kwaasi agaimái mátimakaiye. íma Yútaa-kwaasin-ovo ó'onkaa-kwaasiva'a Ísun-aa simátímapa'a kuwasá áraire sésa Ísuna aampa'á kuráawe. naaémba Póron-aa simái sáwí'a umánkaron-kwaasi Kárésiya-marava'a tésa sésa arupí umái máyáawain-owe Áánútu sínkwáe sésa Mósesina amáamba kwáráaro kampa'á siráawe. évakarawai minkámpár-áintávái áraire sésa pósa Ísuna aampa'á íma kawe'á umái kwakáawe. Póro iséna maarán-ámbá agaimaréna séna Ísun-aaiyavai áraire sésa kwenká'á aráapamai máyáawaiye su'maiyavena Áánútu séna arupí umái máyáawain-owe kwésiye. mináintávái áraire sésa Ísuna aampa'á kawe'á umái kwaráígwáe séna maanámbá agaimái Kárésiya-marava'a máyáan-kwaasi mátimakaiye.

1-2 kemá Póro maanáúvái agaimaráúmpo Ísóigona kwaási Kárésiya-marava'a máyáawai ísáaro. keséyaamo Ísóigona kwaásimo kesémo máyáawaiye keinárawataveta séta kawe'á umái máéro kwésune. Ísu Káraísitiye Áánútu kentáásivoma Ísumbo pukáimpinkembo

usásinankaraiwaiye kentávésarai sésarai aantá-kwaasi-i'a éma kesáái kosimátíma'mae naauwó sésarai si'mákaayamba íma kwaási miwítí imáyáavinkemba si'mákaavo Áánútu kwená imáyáavinkemba si'mákaivo ísáaro.

³ Áánútu kentáásivowe Ísóigo Ísu Káráísitiye úwoi túwa'naa esarai paru kwéumatinkaayantave'a námúnaa kwésune.

⁴ sáwí'o umáímo máyáampinken-asirayanko tátokaimpinkemba iyásinkanintavenayaawe sáwítaamo kwéundavinkemba maisiyuwáníntavenayaawe Ísóigo Ísu Káráísiti pukáíye. Áánútu kentáásivona imáyáavinkemba mirá uráíye.

⁵ Áánútu áwí'o aasiyaasimó anómbo umáímo kwaíkwaí'o úmaenamo iyínimba árarir-aimban-íye.

áséi-kwasai mimbórá-áimbá kwáyáin-kwasai.

⁶ Ísu Káráísiti úwoi túwa'naa úwana Áánútu kwená kwaási-i'a umátinkaindayavena tááyowa'a isé'a ááéma Áánútumba kwéauwe'a ó'om-bonor-aimba kwéisaantavena mindáyavena sáá'a kwégaiye.

⁷ mináimbá íma kawer-áséi-kwásáimán-íye. évakarawai Ísu Káráísitina áséi-kwasai kwaé'mái kwésesa kentí imáyáa kwétavisewe.

⁸ kesááwá'i. kwíyómpaken-kwayo'narawara'i. ímo simátímakaunda-aintaamo ó'on-aimbo simátíménanayaamo éna Áánútu áwáá'a séna sáwí-meyamba simíníye.

⁹ ké'naan-aimba moórágwara'a sénaumpo ísáaro. moóráwaimo ímo simátímakaunda-aimbo ó'on-aimbo simátiminanamo éna Áánútu áwáá'a séna sáwí-meyamba amíníye.

10 kwaási aamoí umásinkaigwae sé'a mináimbá íma kwésumpo Áánútu kembá aamoí umásinkainkwae sé'a mináimbá kwésune. ááémo kwaásimo aamoí umásinkaigwae sé'o uráundantemba ívé'a íma mirá kwéune. ívé'o kwaásimo aamoí umásinkaigwae sé'o mirám-báyáímó kwémaekai Ísu Káráísitina mayáímá íma mayáúsino.

Póromba aantá-kwaasi-i'a umái usásinankarain-kwasai.

11 kesí kwaási ísáaro. áséi-kwasaimo simátímakaunda íma kwaásiti imáyáavinkemban-iyé.

12 Ísu Káráísiti paaréna simásímakaivo íma kwaási suwa'á ísaraumne.

13 ááéma Yútaa-kwaasiti monor-ámbá kwarááwándara'a Ísuna aampa'ó kwégwaraawai ánásanaaowe sé'a ávááraumai sáwí'a umátínkáva'a kuráunda-aimba ísaraawe.

14 kentáá síkwá'námo uráantemba asiramái kwaré'a Yútaa-kwaasiti monor-ámbá kwarááwánda karuwaa'á kwée'a kesimantowí usáyaaaitaraumne.

15 mirá uráumpo íma kesinó masínkaronka'a Áánútu ításinkena kendéiyé siráimba póna arumbá umásinkena kwená mayáímá mayánaundayavena kembá ítámakaimbaniye.

16 Áánútumo siráin-kanaamo tiráimba kwenááninko agaráásinkena séna ó'onkaa-kwaasi kesáái kosimátíma'mae naauwó súwa'a isé'a mitáwai íma kwaási kotísaa e'a sé'a nóran-aina simátíma'mae naaónaumno íma sé'a

17 Yérúsaremu-naopa'a íma kwé'a Áánútuna aantá-kwaasi íma kotísaa e'a aantá-kwaasiti

mayáírá'ó kesí aivarí'o uráan-kwaasira'a íma kotísaa e'a Árépiyaa-marava'a kwaásimo ímo máyáapa'a komé'a naaémba moórágwara'a Támásikasi-naopa'a kuráumne.

¹⁸ komé'a kaumbo-ímá maisuwé'a Yérúsaremu-naopa'a kwé'a Pítaanopa'a komé'a sísamaivakemba éva'aasei-no'waamba kwaé'a

¹⁹ mitáwai Ísóigo ávákomba áwí'a Yémésimba awáné'a íma ó'on-aanta-kwaasi tuwáné'a

²⁰ Áánútu aúranka'a kwéagayaunda-aimba íma kampar-áimbán-ivo árrair-aimban-iye.

²¹ mitáwai íma ó'on-aanta-kwaasi tuwáné'a Yérúsaremu-naopa'a tuwé'a Síriyaa-maravare Sírisiyaa-maravare komáyaawanasa

²² Ísu Káráisitina kwaási Yútiyaa-marava'o máyówai íma kembá suwánésa

²³ kesááiyé su'mai ísarowasa évakarawai sésa Ísuna aampa'á kwégwaraawai ánásanaaowe séna ávááraumai sáwí'a umátínkáva'a kuráiwai ívé'a Ísun-ai simátíma'mae kwénaaiye suwasá isésa

²⁴ kentávésa aamoí ésa Áánútu áwí'a mósá makáawe.

2

Póroe ó'on-aanta-kwaasiye mimbórá-ímáyáá uráan-kwasai.

¹ Áánútu áwí'a mósá márówa'a sísamaivakemba éiyain-ima maisuwé'a moóráwai Páánápásiye kesé Yérúsaremu-naopa'a kwékai moóráwaimba Táításinkwara'a áí'mekai kwékai

² Áánútu kentávéna siráintave'a Yérúsaremu-naopa'a komé'a Ísuna kwaásiti anón-kwaasiye su'mai torupamáí mé'a ó'onkaa-kwaasimo áséi-kwasaimo simátímakaundantemba simátímakaumne. ááémo simátímakaundawe ívé'o simátimundawe áséi-kwasai simátimundamayaigo sáwí-mayairaamban-ivo sé'a simátimewanda Ísaraawe.

³ Táítási kesé ména íma Yútaa-kwaasín-ivo Kíríki-kwaasigoma kesé máyowasa áúra'a kárámai araa'éna uwó-áímbá Ísuna anón-kwaasi íma siráawe.

⁴ évakarawai kampa'á sésa Káráisitina kwaási úne sésa miwísé torupamáí máyaawanasa mindáyavesa Ísuna anón-kwaasi mináímbá siráawe. Yútaa-kwaasiti áamáánko tátokaimpinkemba Ísu Káráisitinaaigo iyátínkáin-aimba kotivúntamai isánáe sésa keséya koyorupamáí mésa sésa Yútaa-kwaasiti áamáamba kwarésa túra'a kárámai araa'éna oro sésa mináínkó tátorainkwae sésa Ísu Káráisitinaaigo íma iyátinkaniye sumbánivo Ísuna anón-kwaasi miwí táái íma isésa Táítási áúra'a kárámai araa'éna uwó-áímbá íma siráawe.

⁵ miwítí kampar-áímbá íma kwakáundaya póna áséi-kwasai árarir-aimba keinárawapimba asiramái kwaíkwai'a íníye.

⁶ minánón-kwáásíyómbá kentávésa sésa áséi-kwasaimo simátímakaanda-aíne su'mai simátimiyo siráawe. minánón-kwáásíyávésa évakarawai sésa túwíkwara-kwaasin-owe sewaná Áánútu túwítavai íma imáyáa kwéintavai kegwará'á íma imáyáa é'a sé'a túwíkwara-kwaasiya'o. íya túwí'a kwáyáin-kwaasiya'o

kwésune. minánón-kwáásíyómbá kentávésa moórá-ainkwara'a simátimiyo íma sembá

⁷ maarán-áímbá sésa Áánútu Pítaantavena súwanamo Yútaa-kwaasimo áséi-kwasai kwésimatimintemba Áánútu entávéna siráisa ó'onkaa-kwaasi áséi-kwasai kwésimatimene kentávésa siráawe.

⁸ Áánútu Pítaamba asirayámbá amúwana Yútaa-kwaasi áséi-kwasai kwésimatimintemba kegwárá'á asirayámbá símakaisa'a ó'onkaa-kwaasi kwésimatimune.

⁹ Yémésiye Pítaawe Yóniye Ísóigo Ísuna kwaásira'o kárákwiraawai kentávésa sésa Áánútumo ámakaini'a uwo sésa Páánápásinte kenté tiyáámba símakaawe. maarán-áíntávéta mimbórá-ímáyáá éta keiráí ó'onkaa-kwaasi áséi-kwasai kosimátimeyauye. miwí Yútaa-kwaasi kwésimatimewe.

¹⁰ Ísuna anón-kwaasiyomba mimbórá-áímbá simásimesa sésa óísaniyaain-kwaasi túwa'naa oró-áímbá kosimátimiyo suwa'á mindáyave'a kegwárá'á á'a imáyáa kwée'a karuwaa'á uráumne.

Póro Pítaantavai séna sáwí'a óne siráin-kwasai.

¹¹ karuwaa'á kwée'a Ántíoku-naopa'a komáyaawanana naaémba Pítaa túwa'a amáparawai túranka'a Pítaantave'a sé'a sáwí'a uráane siráumne.

¹² ááéma Pítaama ó'onkaa-kwaasi Ísun-aaiyavesa áraire kwésun-kwaasiye toómbá kwénowasa évaka-Yutaa-kwaasi Yémésinopakemba tésa sésa ó'onkaa-kwaasi túra'a kárámai araa'éna oro. Yútaa-kwaasi ó'onkaa-kwaasiye toómbá íma naaró suntavéna Pítaa áá'a

kówana ivátuwena ó'onkaa-kwaasiye íma toómbá néna

¹³ póna kaer-áinkwárá-kwáásiráání'a úwasa ó'on-Yutaa-kwaasi Ísun-aaiyavesa áraire kwésun-kwaasi Pítaamo úmba awánésa miwígwárá'á mirá ésa Páánápáasina imáyáa tavisuwaná kwegwárá'á mirá uráiyé.

¹⁴ mirámó kwéomba árair-asei-ainkona aampa'á íma arupí umái kombá kemá Póro tuwáné'a amáparawai túranka'a Pítaantave'a sé'a emá Yútaa-kwaasi éma ó'onkaa-kwaasimo ontembá éma mindáyavai ó'onkaa-kwaasiyavai íma se Yútaa-kwaasimo ontembá oro íma siyó Pítaantave'a siráumne.

Ísun-aaiyavai áraire sewái Áánútu séna arupí umái máyáawain-owe sin-kwásái.

¹⁵ simásuwe'a Pítaantave'a maarán-áimbá siráumne. kentáásinovowiya Yútaa-kwaasi pósa kentáá masínkaraawata Yútaa-kwaasiya éta íma ó'onkaa-kwaasi éta miwímó sáwí'o ontentá íya kwéundayaanivo

¹⁶ Yútaa-kwaasiti áamáantaamo kwégwaraundawaintavenaya Áánútu íma arupí umái máyáawain-owe séna Ísu Káráisitinaaiyaveta áraire kwésundawaintavenaya séna arupí umái máyáawain-owe kwésisata ísaraumne. Áánútu kentááyávéna séna arupí umái máyáawain-owe síníntaveta Ísu Káráisitinaaiyaveta áraireya kwésune. kentáási áamáambo kwaráananayaamo éna Áánútu suwánénaya arupí

umái máyáawain-owe íma sínívo Ísu Káráisitín-aaiyaveta áraireya kwésendayavenaya arupí umái máyáawain-owe Áánútu síníye.

17 Káráisitiyeyaamo tarúmaiya máyaundaya Áánútu kentááyávéna séna arupí umái máyáawain-owe sisatá máyaunda ó'onkaa-kwaasimo sáwí'o ontentá sáwí'a kwéundaya Káráisiti misáwí-ímáyáá símakaisata sáwí'a kwéune íma sénáisiye.

18 Yútaa-kwaasiti áamáamba tukáunda pó'a moórá-imayaamo é'o é'a sé'a Yútaa-kwaasiti áamáamba kwaránáe. mirámó onanamó éna minámáánkó arupí umásinkainkwae sékai sáwí'a úsino.

19 púwón-kwaasimo Yútaa-kwaasiti áamáamba kwaráananamo éna minámáánkó arupí umásinkainkwae-imayaamo ímo kwéontemba miráumai mé'a Áánútuntave'a imáyáa kwée'a kwená mayái kwémae'a máyaumne.

20 Ísu Káráisitimba taaira'á tuvúwúwana puwún-kanaavimba sáwí'o uráundawaina ááimba ánásaraimba póna ívé'a Káráisiti kesé máyáísa'a ívé'o máyaunda ááéraani'a íma umái máyaumne. marapá'á máyaunda íma úwoi mé'a Áánútu ááninko kentávéna imáyáa éna pukáiwain-aaiyave'a áraire súndayave'a aúnái'a umái máyaumne.

21 Áánútumo símakain-amaambo kwaráawaiyavena Áánútu séna arupí umái máyáawai owémó sinkákái Ísu Káráisiti pukáimba úwoiyavena pukáisino. mindáyave'a sé'a Áánútumo úwoi kwétuwa'naa-imba íma úwoisan-

tantaa'an-iyé kwésune.

3

ámáán-aimba kwarésa Ísun-aaiyavai áraire sésa kwéon-kwasai.

¹ Kárésiya-maravaken-kwaasi sáwí-imayaa kwéowai ísáaro. Ísu Káráísitimba tuvúwúwana pukáin-aimba avora'á simátímakaunda ísómba túrandeiraani'a umái awáné'a kawé'á umái ísaraambanivo évakarawai tésa kentí imáyáa tavisewa'á uwo'aór-ímáyáá kwéowe.

² moórá-aimba tísaa ónaumne. ámáámbo kwakáantavaiya'i. áséi-kwasaiyave'a áraire siráantavaiya'iyó. Áánútun-amanko kentirumpimbá máyáiya imáyáa oro. áséi-kwasaiyave'a áraire siráantavena Áánútun-amanko tirumpimbá máyáiyé kwésundanivo

³ íma kawer-ímáyáá kwéowe. Áánútun-amanko kentirumpimbá máyáísa'a pó'a aúnái'a íígómbá ááimba ásáre'a ívé'a imáyáa kwéomba Yútaa-kwaasiti ámáánko arupí umásinkaniye-imayaa kwée'a íma kawer-ímáyáá kwéowe.

⁴ kawer-ámbó kwakáamba kentópa'a tiráin-tantaa'a íma úwoisan-tantaa'an-iyé.

⁵ Áánútu kwenamankómbá ai'marówana kentirumpimbá kumbáyáísana Áánútu keinárawapimba ó'on-o'om-bayaimo ímo awánaraam-bayai mairáiyé. ámáámbo kwakáantavena íma mirá éna áséi-kwasai ísé'a áraire siráantavena mirá uráiyé.

⁶ naaóvá'á Áánútun-aai aúyái-kwandaavimba agaimaréna séna Ááváramu Áánútun-aaiyavena

áaire siráintavena Áánútu séna arupí umái máyaane siráimba

⁷ miráumai Ááváramu siráintemba Áánútun-aaiyavesa áaire kwésewai Ááváramu áráá'maa'an-owe.

⁸ naaóvá'á Áánútu imáyáa éna séna naaémba ó'onkaa-kwaasi kesááiyavesa áaire sénááowaiyave'a sé'a arupí umái máyáawain-owe sénaumne. Áánútumo ímo mirámó uráinka'a moóráwai aúváivimba ásí-kwasai agaimaréna séna Áánútu Ááváramuntavena séna ená imáyáa é'a amápa'-maravaken-kwaasi kawé'á umátinkanaumne siráiyé agaimaréna siráiyé.

⁹ mindáyavena naaóvá'á Áánútu Ááváramumba kawé'á umánkaraintemba kwenááiyavesamo áairemo kwésewai kawé'á kwéumatinkaiye.

¹⁰ naaóvá'á Áánútun-ai aúváivimba agaimaréna séna agaimakáin-amaampinkemba amápar-amaamba ímo kwa'maé iyónááowai Áánútumpakemba miwítí

sáwí-meyamba mayánááowe agaimaréna siráiyé. mindáyavena amáámba kawé'á umái kwáráanana Áánútu aamoí íníye kwésewai miwítí sáwí-meyamba kwáyáiyé.

¹¹ naaóvá'á aúváivimba agaimaréna séna Áánútu arupí umái máyáawai owémó siráiwai kwenááiyavesa áairemo sirántavesa pósa aúnái'a umái máyáawe agaimaréna siráiyé. mindáyavena Áánútuma amáámbo kwaránáemo sewáiyávéna íma arupí umái máyáawain-owe séna kwenááiyavesa

áairemo sewáiyávéna arupí umái máyáawain-
owe kwésiye.

¹² moóráva'a agaimaréna séna
ámáámbo amápar-amaambo kwaránááowai
miwímá ménaaowe
agaimaréna siráiyé. mindáyavesa ámáámbo
kwarésamo Áánútun-aaiyavesa áaire sésamo
kwéomba íma mimbórá-yántáá'án-ivo kae-
tántáá'án-iyé.

¹³ moóráva'a agaimaréna séna
taaira'ó tínkamowasamo púwón-kwaasi
Áánútumpakemba sáwí-meyamba maéna
kwévuwowe
agaimaréna siráiyé. mináíntávéna amápar-
amaambo ímo kanaán-umai kwakáundayavenaya
Áánútumpakemba kentáásópa'a sáwí-meyamba
tivó séna Ísu Káráisiti iyásinkenaya misáwí-
mýámbá maéna pukáiyé.

¹⁴ Áánútu Ááváramuntavena séna amápa'-
maravaken-kwaasi kawe'á umátinkanaumnemo
siráintemba ó'onkaa-kwaasi kawe'á
umátinkanintavena Ísu Káráisiti kentáásí sáwí-
meyamba maéna pukáiyé. kwenááiyaveta
áairemo kwésundawaiya Áánútumo siráintemba
kwenamankó kentáásirumpimba ménintavena
Ísu Káráisiti iyásinkowana Áánútu kentáásí
sáwí-meyamba íma siménaya kwembá amúwana
pukáiyé.

*Áánútu simái tarúmakain-aine Mósesimbo
simámakain-amaane minkáé-kwásái.*

¹⁵ kesí kwaásiyono. kwaásimo kwéomba
imáyáa oro. kae'nárai mimbórá-áímbá simái

tarúmaresarai agaimakááyamba moórawai
mináimbá íma karéna ó'on-aimba áúgwimai
síníye.

¹⁶ miráumai naaóvá'á Áánútu
Ááváramuntavena simái asirámakain-aimba
siráinka'a Ááváramuntavaiye aísavutantamba
éna naaémba paárinivaintavaiye siráíye.
aúváívimba agaimaréna séna aísavutantambo
ónááowaiyavena íma siráivo aísavutantambo
íníwaintavena siráíye. aísavutantambo ínáyemo
siráiwai Ísu Káráisitiman-íye.

¹⁷ agaimaráúnda-ainkona ááimba maarán-
íye. aiva'á Áánútu Ááváramuntavena simái
tarúmarena séna asirámakaunda-aimba mirá
ónaumné séna şáwívar-íma 430 íma maisuwéna
Mósesimba áamáamba ámakaiye. ánivo mirámó
uráinka'a Áánútu Ááváramuntavenamo simáímo
tarúmakain-ainko íma ánásena kwaikwai'a
kwéíye.

¹⁸ Áánútumo Mósesimbo simámakain-
amaambo kwaráúndayavenaya ímanivo Áánútu
kawe'á umátinkanaumnemo ááémo asiramáímo
siráintavena kawe'á kwéumasinkaiye. Áánútu
Ááváramuntavena kawe'á umánkanaumne
asiramái siráintavena kawe'á umánkarena póna
kentáá kawe'á kwéumasinkaiye.

¹⁹ maarán-áintávéna Áánútu Mósesimba
ámáamba ámakaiye. sáwí'o owáímá
Áánútuna áamáamba isésa sésa sáwí'o
kwéunda ívé'a isáúmne sénááontavena Áánútu
Mósesimba áamáamba ámakaiye. minámáámbá
kwáyainana Ááváramu aísavutantamba
íníwai kwentávénamo Áánútumo simáímo

asiramánkaraiwai paáréna minámáámbá ánásasuwaniye. kwíyómpaken-kwayo'narawa'a Áánútuna áamáamba avumpin-kwáásí Mósesimba simámúwana simátímakaiye.

20 ániyo Áánútu Ááváramuntavenamo siráimba kweyáá siráiyé. kae'nárimo kwéseyamba avumpin-kwáásí ména kwésimatimibanivo Áánútu Ááváramuntavenamo siráimba kweyáá siráiyé.

21 Áánútuna áamáánko Áánútumo simáímo asirámakain-ainko íma kwéavararaiye. Áánútu Mósesimba simámakain-amaankomo asiramáímo kwénamo kwaásimo aúnái'o umátínkáinkakai minámáámbá kwégwaraawaiyavena Áánútu séna arupí umái máyáawain-owe sisinó.

22 ániyo Áánútun-aaí aúvái-kwandaaivimba agaimaréna séna sáwí-imagaa amápa-kwaasi tátokaiye siráiyé. Áánútu séna Ísu Káráísitin-aaiyavesa áraire kwésiyawaima kawé'á umátinkanaumne simáímo asirámakain-aimba siráintemba Ísu Káráísitin-aaiyaveta árai'a kentáásí sáwí-imagaa tátokaimpinkemba iyásinkaiye kwésundawainta kawé'á kwéumasinkaiye.

23 Ísu Káráísiti ímo kunkówata ímo kwenááiyaveta áraire kwésewandarata Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko kentáá tátokowana Káráísiti kunkáinka'a kwenááiyaveta áraire kwésunda-amba Áánútu kwégwisinkena áamáánko kentáá tátokain-amba ánásasinkaraintaawe.

24 Áánútu séna Ísu Káráísitin-aaiyavesa áraire síyawaiyavena arupí umái máyáawain-

owe sénaumne súmba póna Ísu Káráisiti ímo kunkónka'a Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko kentáá tátokaiye.

25 ívé'a Ísu Káráisiti á'a kunkáimba kwenááiyaveta áraire kwésunanaya póna Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko kentáá ó'omba íma kwétatoraiye.

26 Ísu Káráisitin-aaiyave'a áraire kwése'a kwesé tarúmai máyáantave'a Áánútuna iyámpóin-owe.

27 keinárawa'a nombá péráamba Ísu Káráisitiye tarúmai máyáawai kwenkáání'a kwéowe.

28 Ísu Káráisitiye tarúmai máyáantave'a mimbórái'a umái máyáamba póna maarán-áimbá íma anón-aimban-iyé. évakarawai Yútaa-kwaasi owa'á évakarawai ó'onkaa-kwaasi owa'á évakarawai meéyámbakaawasa miwítí mayái úwoi kwémayaawai owa'á évakarawai úwoimo máyáawai owa'á kwaaimá owa'á aaraimá owa'á kwéovo amáparawai mimbórái'a umái máyáawe.

29 Ísu Káráisitina kwaásimo é'o é'a Ááváramumo uráintemba Áánútun-aaiyave'a áraire kwéseмба pó'a Ááváramu aísavutantamba uráawai ombá póna Áánútu Ááváramuwe aísavutantamba ónááowaiye kawé'á umátinkanin-aimba simáímo asirámakaintemba kawé'á umátinkaniye.

4

¹ simátíménda-aimba ísáaro. moórawai puwéna kesááninko kesí náaindaamba mayániye siráinana kwemá aanávó póna iyámpói máyaindayavena úwoi-kwaasiraamba umái máyainasa

2 avowámó simátímakainda-kwaasi
kwená náaindaankare miniyámpóiraré
kárákwirewana avowámó siráintemba anón-éna
mindááíndáámbá mayáníye.

3 ááema kesáá miráumai iyámpóiraamba
umái méta kwaántá-kwaasiti aambá
kwégwaraawananya minkwáántá-kwáásí tááigo
kentáá tátokowana

4 Áánútno siráin-kanaa túwana ááninkomba
ai'marówana marapá'a kumúwana moóra-ininko
maránkarowana Áánútu Mósesimbo simámakain-
amaamba kwégwarena ména

5 minámáánkó kentáá tátokaimpinkemba
iyásinkanintavenaya Áánútuna iyámpóí-ita
umásinkanintavenaya mirá uráíye.

6 Áánútu keinárawa'a kwená iyámpóí-i'a
ontávéna ááninkon-amaankomba ai'marówana
kentirumpimbá kumbáyáimba pó'a
Áánútuntave'a kesivowé kwéseмба

7 mindáyave'a kwaántá-kwaasi tááigo íma
tátokaiwai é'a Áánútu áánimbaari'a ombá póna
áánimbatavenamo to'mayaa uráin-tantaa'a
timíniye.

*Póro Kárésiya-a-kwaasiyavai anón-imayaa
uráin-kwasai.*

8 ááema íma Áánútunopa'a té'a ísaraamba
kampa-tántáaré kwaántá-kwaasiti imáyáawe
mósá makáawana minímáyááo keinárawa'a
tátokaimbanivo

9 ívé'a Áánútumpa'a tiráawana keinárawa'a
kwemá kwétuwanaisa'a nóra éra úwoisan-
tantaare aamoimó tain-tántáaré mivá'a tirumbá
kwanté'a minkwáántá-kwáásítí imáyáa mósá

maré'a miwítí mayáímó kwémayaantave'a owé kwéseo.

¹⁰ ánivo évaka-tawaiye évaka-kwiyone évaka-tawaimo toómbó kwénaantavaiye évakar-iyé mintántáákóntáv'é'a kampa'á sé'a anón-kanaawe kwése'a anón-imayaa kwéomba

¹¹ keinárawapimba mase'masáá'a kwéowana'a sáwíva-tantaakwara Áánútun-aaigwara'a kwétatoraawana póna kesí mayáígó íma áúgwara'-mayaima iyé-ímáyáá kwéunana sirunkó umbái kwétaiye.

¹² kesí kwaásiyono. asiramái simátíménda-aimba ísáaro. kembó tátokain-amba tuwé'a keinárawakaamba umái máyaumpo keinárawa'a kembó tátokain-amba tuwé'a kenkáání'a oro. keinárawapimba komáyaawanda íma sáwí'a umásínkówana

¹³ sí'a úbanivo íma kówanda mé'a áséi-kwasai simátímewana'a ísaraawe.

¹⁴ sáwí-sí'ó úmba kesúma sáwí'a úwa'a mirá-sí'ó úwain-aaroi íma inkaisé'a siyuwé'a kawe'á umái kárákwiraawe. kwíyómpakenkwayo'narawara'i. Ísu Káráísitiya'iyó. komáyowa'o kárákwiraantemba kenká'á miráumai kárákwire'a

¹⁵ súwa'naa ékai túramba pí'mai símakaasino. kawe'á umái kárákwire'a aamói umásínkaraambanivo ívé'a mirán-áámóí-yántáá'á íma kwáyáimba nóintavaiya'iyó.

¹⁶ árar-aimbo simátímakaundayave'a kentáv'é'a kesí namuro-kwáásí iyé-ímáyáá kwéowe.

¹⁷ Ísu Káráísitina áséi-kwasaigomba kwaé'náe'a kwéowai sáwí-imayaavinkemba kentirumbá

kwéairaresa sésa kwenáái ísáavainivo kesááiya
isáígwáe sésa kentirumbá kwéairaraawe.

¹⁸ kawer-ámpá'á métinkanae sésamo
kentirumbó airaránááombo éna mindá kawe'án-
iye. kemó keinárawapimbo maéwándawe
moórá-naopa'o tamáyaundawemo kawer-ámpá'á
métinkanaemo síyanamo éna kawe'án-ivo miwí
áséi-kwasigomba kwae'naér-esa kentirumbá
kwéairaraawe.

¹⁹ kesí iyámpóiyono. aaraimó iyámpóimo
tínkáawanamo umbai-yántáári'o intembá
keinárawatave'o imáyáamo únda sirunkó umbái
kwétaiyo Káráisitinkaani'o ónááomba minúmbái-
yántáá'á ánásaniye.

²⁰ anón-imayaa é'a keinárawapimba komé'o
aaimó simátimenaunda kawe'á umái isánááon-
imayaa kwéunana sirunkó aamoí kwéiye.

*Ékaante Séraanteyavai kwántámai-aimba
siráin-kwasai.*

²¹ keinárawapinkemba évakarawai sé'a Mósesi
siráin-amaamba kwaráúndaya Áánútu aamoí
umásinkaniyemo kwésewai minámáánkóná
ááimba íma kawe'á umái kwéisaavo simátiménda
ísáaro.

²² naaóvá'á Áánútun-aaí aúváívimba
agaimaréna séna Ááváramu kaer-iyámpói
tínkómba moórá-iyampoi kwayór-ínínkó
ánkarowana moórá-iyampoi aivar-ínínkó
ankówana

²³ kwayór-ínínkóná iyámpói miwítí
imáyáavinkemba ánkaraiwo aivar-ínínkóntávéna
Áánútu séna iyámpói ankáníyone simái
asirámakonka'a ánkaraiye.

24-25 mináínkómbó kwántámai-aimbo sendá ísáaro. mindá kaer-áimbá simái tarúmakaiye. moórá-aimba Árépiyaa-marava'a Sáínai-omapa'a Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba póna moórá-ininko áwí'a Éka kwayór-ínimbá póna kwenaráá'maa'a kwayó-kwáásí pósa áamáánko tátokaipa'a máyáawe. mináínkóná ááimba maarágwará'á éna Yérúsaremu-naopa'a marapá'á kwáyáin-daopa'a isasá mindáópakenkwaasi áamáánko tátokaipa'a máyáawe.

26 ánivo moórá-aimba simái tarúmakain-aimba maarán-áimbán-iyé. aúná-nao'a Yérúsaremuvakaan-dao'a kwíyómpa'a kwáyáipa'a áamáánko kwaási íma tátokain-daopa'an-iyé. ánivo mináínkóná ááimba maarágwará'á éna Áánútun-aaiyaveta áraire súndawaiya kentáá sinówaraamba uráiyé.

27 mináíntávéna Áísáya Áánútun-aai aúváívimba agaimaréna séna ageínínkó iyámpóímo ímo ánkaraínda-ininko arunkó kawé'á íno. aúkain-ininko áráá'maa'a sáwíva'a maíyasa kwaaigwárár-ínínkó áráá'maa'a sáwíyamba ménaaomba póna ímo áí'o kwéinanamo iyámpóímo ánkaraínda-ininko arunkó kawé'á ísana aamoí kwéiyé agaimaréna siráiyé.

28 kesí kwaásiyono. Áánútu Áísákaamba ankáníyone simái asirámakainka'a ánkaraíntemba keinárawatavena Áánútu simái asirámakainka'a pó'a kwená iyámpóín-owe.

29 naaóvá'á anóvowiti imáyáavinkemba

ánkaron-iyampoigo éna Áánútun-amaankona imáyáavinkemba ánkaron-iyampoigomba sáwí'a umánkaraimba pósa mirán-kwáásí mésa mirá-sáwí'á kwéowe.

³⁰ naaóvá'á aúváivimba agaimaréna séna kwayór-ínínkónté ááninkonte ti'maraaó. tivowámá puwínda aivar-ínínkó ááninko kwená náaindaamba mayánímbanivo kwayór-ínínkó ááninko íma mayániye agaimaréna siráíye.

³¹ kesí kwaásiyono. kesáámá íma kwayór-ínínkó áráámaata úmpo aivar-ínínkó áráámaata úne.

5

Ísu sáwí-imayaaomo tátokaimpinkemba iyátínkaraindava'a maé'a miráumai máéro siráin-kwasaj.

¹ Ísu Káráísiti séna sáwí-imayaaomo tátokaimpinkemba iyátínkanaumne séna iyásínkaraimba pó'a keinárawa'a iyátínkaraindava'a mé'a moórágwara'a tátoranin-ampa'a íma kwáráaro.

² kemá Póro simátimumpo kawé'á umái ísáaro. arupí umái máyáawain-owe Áánútu síníntave'a túra'a kárámai araa'éna oro kwéseмба mináíntávé'o owémó síyanamo éna Ísu Káráísiti keinárawatavaiye sénamo pukáin-anko íma túwa'naa íniye.

³ túra'a kárámai araa'éna orómó kwésewaiyave'a avora'á sumpo ísáaro. Yútaa-kwaasiti áamáambo kwaré'o túra'o kárámaimo araa'énamo é'o é'a Yútaa-kwaasiti áamáamba amápa'a kwa'maé'a koró.

4 keinárawapinkemba évakarawai sé'a áamáambo kwaráúnda Áánútu suwánéna arupí umái máyáawain-owe síníye-imayaa kwéowai Ísu Káráísitiyemo tarúmaimo máyáamba ivátuwe'a Áánútumo úwoi kwétuwa'naa-imba tínaaemba umámakaawe.

5 keinárawa'a mirá kwéovo kesáá maará éta Ísu Káráísitiye aráápamai máyaunanaya Áánútun-amanko súwa'naa imbá pónaya kentááyávéna séna arupí umái máyáawain-owe sínimba amu'maréta méta séta árai'a mirá síníyeya kwésune.

6 Ísu Káráísitiye tarúmamiya máyaundaya moóráwaimo áúra'o kárámaimo araa'éna ínana ímo áúra'o kárámaimo araa'éna ínana ímimba mindá íma anón-tantaa'an-ivo Ísu Káráísitiyemo aráápamaimo máyaundaya túwa'naa umai máyaundaya mindá anón-tantaa'an-iyé.

7 Ísu Káráísitina aampa'á aamoí ésa kwégwaraamba moóráwai minámbá áúntuwaisa'a ívé'a Ísu Káráísitina árai-aimba íma kwégwaraawe.

8 Áánútu kwená kwaási-i'a umátinkaindayavena tááyaraiwai minámbá íma áúntukaivo kwaási áúntukaawa'a íma kwégwaraawe.

9 kwaási maarán-áimbá sésa kisaamó moórámo kampindaisaná amápa'a kwégampindaiye kwésevo kentúra'a kárákwiyoro.

10 keináraware kesááwé Ísóigowe tarúmamiya máyaundayaveta asiramái simátíme'a sé'a kemó imáyáamo úndantemba mirán-ímáyáá iyata mimbórá-ímáyáá ónaundayaawe kwésunda póna

kampar-áimbá séna kentirumbá kwéairaraiwai kemá íma awánáúnda-kwaasi kwemá sáwí-meyamba mayáníye-aimba ísaraumne.

11 kesí kwaásiyono. évakarawai kentávésamo kampa'á sésa arupí umái máyáawain-owe Áánútu síníntave'a túra'a kárámai araa'éna oró-áimbá kwésiyemo kampa'ó kwéseмба mináimbó paaímó kwésundarakai íma sáwí'a umásínkáasino. kemá simátíme'a sé'a Ísu Káráisitimba taaira'á tuvúwúwana kentááyáváiyé séna pukáiyе-aimba kwésimatimunda-aintavesa áwáá'a kwésevo túra'a kárámai araa'éna oró-áimbó kwésundarakai íma áwáá'a síyésino.

12 kampar-áimbó simátímesamo kentirumbó kwéairaraawai miwí túma kárámai sáwí'a umásuwaaro-imayaa kwéune.

13 kesí kwaásiyono. sáwí-imayaaomo tátokaimpinkembo iyátinkaindayavena Áánútu tááyamai mirá uráimba pó'a á'a iyátinkaisa'a máyáantave'a sáwí-yantaatave'o tirááiyave'o kwéomba íma kwaré'a kwempá-kwempa'a tirumbá timé'a túwa'naa umai máéro.

14 mindáyavena naaóvá'á Áánútun-aaí aúváívimba agaimaréna séna

kesáváí-ímáyáámó ontembá kentí

kwaásiti imáyáagwara'a oro

agaimaréna siráiyе. Áánútumo siráin-amaankona ááimba mirán-áimbán-iyе.

15 ánivo keinárawa'a keiyái aaisambá sé'a áwáá'a sé'a ónááombo é'a sáwí'a umái ánásanaaovo kárákwiyoro.

*Áánútumbo arááímo tainí'o ésa sáwí-
imayaagomba tirááiyavai ésa on-kwásái.*

¹⁶ simátíménda ísáaro. Áánútun-amanko kwésintemba miráumai maí'mai'a é'a Áánútumbo arááímo tainí'o é'o é'a sáwí-yantaatave'o tirááiyave'o kwéon-ambo íma kwaránááomba mindá kanaán-ivo mirán-oro.

¹⁷ sáwí-imayaayave'o tirááiyave'o kwéomba isaná Áánútun-amankombo arááímo tainí'o kwéomba isaná minkáér-ímáyááó tiyankéya kwéivo Áánútun-amankomo kentúra'o kárakwiraimbo é'a sáwí-yantaatave'o tirááiyave'o kwéon-amba íma kwaránááowe.

¹⁸ Áánútun-amankomo sintembó mirámó é'o é'a sé'a Áánútun-amankomba arááíma tainí'a kwéunana póna Yútaa-kwaasiti áamáánko kembá íma tátokaiye kwésewe.

¹⁹ kwaási miwítí imáyáavinkemba avora'á maará kwéowe. áwáyo-tantaari'a ésa anómba sáwí'a ésa sáwí'o kwéon-tantaatavesa íma tigaeyávésa ésa

²⁰ kígaumo umándai-yantaako áwí'a mósá marésa kwaántá-kwaasiyonti imáyáa mósá marésa uwaa'á kwévesa pukaa'á kwéagayesa tíyámba kwéumatinkesa aaisambá kwésesa tirumbá sáwí'a kwéumatinkesa áwáá'a kwétiyesa miwí tááigo usáyaaitainkwae sésa íma tágárotamai kawe'á umái mésa taaínkaar-umai mésa

²¹ túran-anda kwéesa uwo'aó'-nómbá kwénesa uwo'aó'á kwéesa uwo'aó'-nómbó nánááontavesa torupamáí mésa mirán-tántáá'á kwaásiti imáyáavinkemba kwéowa'a simái ságamatime'a ókwará'a simái ságamatime'a sé'a mirámó

kwéowai Áánútumo kárákwirain-ayampa'a íma ménaaovo kárákwiyoro kwésune.

²² ánivo Áánútun-amanko tirumpimbá máyáiwai maará umátínkáisasa kwémaewe. tirumbá kwétimesa tirunkó kawe'á ésa paru umái mésa asiramái maésa íma tívón-káínasa mésa túwa'naa umái kawe'á umátinkesa miwítí mayái kawe'á umái kwémaesa

²³ miwí túma íma maé iyésa miwí túra'a kárákwimai kawe'á ésa mirámó kwéowaina ááimba íma aambá áúnkaiye.

²⁴ Ísu Káráisitina kwaási sáwí-imayaayavesamo tirááyavesamo kwéon-imayaao kentáá táto'mai tavisivó sésa sáwí-imayaayavesamo tirááyavesamo kwéon-amba tínaaemba umámesa tukáawe.

²⁵ Áánútun-amanko aúnái'a umásínkaraisata aúnái'a umái máyaunda póta kwenamankómó kwésintenta umáíya kwáráano.

²⁶ kentúma íma maé iyé'a kesááigo usáyaaitainkwae íma sé'a kawe-tántáá'ó índayave'a íma simái sáwí'a oró.

6

umbai-yántáá'ó kwáyaindawai túwa'naa oro siráin-kwasai.

¹ kesí kwaásiyono. keinárawapinkembo évakarawaimo sáwí'o kwéombo ésa kwétuwanaamba pósa keinárawapinkemba Áánútun-amankomo sintembó mirámó kwéowai kwempa'á arupí umátinkanaaowe. kegwárá'á mirá-sáwí'á ónááovo kárákwiyoro.

2 umbai-yántáá'ó kwáyaindawai túwa'naa oro. mirámó é'o é'a Ísu Káráisiti siráini'a mirá ónááowe.

3 úwoi-kwaasigomo anón-kwaasi únemo sínimba mínimáyááó kampa'á simáuwaniye.

4 kentí mayái awáné'a kawe'-máyáímó kwáyaina'o é'a aamoí é'a ó'owiti mayáiyávé'a kesí mayáígó usáyaaitaraiye íma seró.

5 amáparawaitopa'a umbai-yántáá'á tínimbanivo íma ivátuwe'a asiramái mé'a moórámorawai túwa'naa oro.

6 Áánútuna áséi-kwasai ísámae kwéiyowai miwítí kawe-tántáá'á amápa'a taaímbai évakantantaa'a Áánútun-aai kwésimatimewaitopa'a tíma'mae'a íyóro.

7 íma kanaán-umai Áánútumba kampa'á simáuwanaaovo árair-aimban-ivo íma moórámimayaa oro. kawer-ánáyúmbó úmáráawaimo ombá kawe-tómbá kwéakaraavo sáwí-anayumbo úmáráawaimo ombá sáwí-tomba kwéakaraawe.

8 mirámó kwéomba sáwí-yantaatavesa tirááyavaiye su'mai úmae kwéiyowai mirámó kwéowaina anondáma puwésa Áánútuna egwaa'á íma ménaaomba pósa némpa'a ménaaovo Áánútun-amankombo arááímo tainí'a úmae kwéiyowai mirámó kwéowaina anondáma aúnái'a umái maí'mai'a ónááaowe.

9 mindáyaveta kesáá kawe'á úmaeta kwéiyundaya íma sívón-káínata ivátúwáano. kawe'ó úmaetaamo kwéiyundayaamo ímo sívón-káínataamo tuwétaamo éta naaén-kanaamo tínimba kawe'-mékántá maéta ménaumne.

10 mindáyaveta túwa'naa onda-ámbó kwáyáimbo éta amáparawai kawé'á umáíya túwa'naa ono. Áánútun-aaiyavesamo árairemo kwésewaiseya mimbórá-ákuní'a umái méta túwa'naayaamo ónaundaya mindá anón-tantaa'an-iye.

11 ayááír'á kemá Póro anón-auvaivimba agaimaráúmpo awáné'a kwenayáánavi'an-iye seró.

12 évakarawai sésa suwánésa anón-kwaasiman-owe sígwáe kwésewai keinárawatavesa sésa túra'a káramai araa'éna oro kwésewana miwí tááigo keinárawa'a kwétavisiye. Ísu Káráísiti keinárawatavaiye séna taaira'á pukáíye-aine su'maimo senkákái évakarawai ísámai sáwí'a umátínkáasino. Ímo sáwí'o umátínkanaaontavesa sésa túra'a káramai araa'éna oró-áinkwárá'á kwésewe.

13 túra'a káramai araa'éna orómó kwésewai Mósesimo siráin-amaamba íma amápa'a kwégwaraawe. kentúra'o araa'énamo mósá úmaranaaontavesa túma káramai araa'éna ígwáe kwésewe.

14 miwí mirá kwésevo kemá Póro mimbórá-áimbá mósá maré'a Ísóigo Ísu Káráísiti kentááyáváiyé séna taaira'á pukáíye-aimba mósá kwémaraumne. Ísu Káráísiti kentááyáváiyé séna pukáíntave'a púwón-kwaasimo marapá-tántáátávésamo ímo imáyáamo ontembá marapá-tántáátávé'a íma imáyáa é'a úwoisamban-iye kwésunda póna mintántáákó kembá íma kwétavisiye.

15 moóráwaimo áúra'o káramaimo araa'éna ínanamo moóráwaimo ímo áúra'o káramaimo

araa'éna ínanamo ínimba mindá íma anón-tantaa'an-ivo Áánútu aúná-kwaasiraani'o umásínkaraimba mindá anón-tantaa'an-iye.

¹⁶ simátimunda-aimbo kwa'maé iyíyanamo éna Áánútu paru umái arumbá umátinkena kwená kwaási amápa'a mirá umátinkaniye.

¹⁷ Ísun-ai simátimewandarakemba sínkamuwana avimá sine'á kwáyáintave'a Ísu Káráísitina mayáí-kwáásí óne kwésevo moóra-umbai-yantaa'a íma síméro.

¹⁸ kesí kwaásiyono. Ísóigo Ísu Káráísiti keinárawate ména úwoi kwétuwa'naa-isa'a árair-aimban-iye sé'a námúnaa kwésune.

kemá Póro sún-da-aimba ánásaiye.

aúná-aimba simái tarúmakain-kwasai
The New Testament in the Kosena Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kosena long Niugini

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kosena

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

363afe94-0b4c-5e94-bf3b-b68ce841dec7